

KIZIL İSTANBUL

20

Sayı: 41. T.K.F. İstanbul V.K. sınıfı Organıdır .

İkinci Kısım 1933

Bir kaç söz

Son tevkifat ve bazı teknik noksanlar üzerine bir mütteden beri inatçı edemeyen gazetemiz bu noksanlarını ikmal ile yeniden çalışma sahasına atıldı. Amele sınıfının zaruretleri içerisinde bilhassa şu sırada amele mi cahitlerimize yapılan 10 inci asıra ayit işkence ve tazyiklerini proleter sınıfına duyuru bilmek zarureti karşısında teşkilatçı rolüne oynayacak olan gazetemizin bir an evvel intişarı için arkadaşlarımızın gösterdikleri büyük alaka ve yardımlarını memnuniyetle kaydediyoruz .

Yazı işlerinin aldığı bazı tedabir üzerine badana amele sıfından alacağı yardım ve kuvvete istinat ederek okuyucularımıza muntazaman Kızıl İstanbul takip ettirilecektir .

Gazemiz daha canlı ve iyi şekilde çıkması için amele arkadaşlarımız gazeteye hayati işlerine ayit mektuplarını hücreleri vasıtasıyla (fabrika) yazı işlerine göndermelerini talep eder .

Yazı işleri.

İktisadi buhran

Sermayedarlık bu gün derin bir sefalet içinde bir buhran devri yaşıyor. İktisatçılar buhranın gümrük serbestisinden ticaret malsadekarlık muahedelerinden ileri gelmiştir. diyorlar . Bilakis bu gün buhranın vehametini arttıran, hatta buhranı bir harbe doğru itiren en mühim sebeplerden biri gümrük manialarıdır. Gümrük tarifeleri eşya fiyatlarına sun'î bir tarzda arttırarak halk kitlelerinin sefatini şiddetlendirmiş istihlak kabiliyeti azalmış mahsulâtın sürat o nispette düşmüştür. İstok mallar günden güne çoğalıyor. Zaten istok malların fazla bulunması buhranın bir kat daha şiddetini arttırıyor. Her kes bilirdi buhran yerli malları istimal etmekteken ileri gelmiştir. Balbuki tasarruf habertasında, radyoda, gazetelerde, sokaklarda gездirdikleri mektep çocuklarının bantlarında, hatta ismet paşanın yerli mallarının istimalindeki menfaatleri

bundan doğacak mucizeleri bol bol okuduk, dinledik ve gördük. Hakikatte bu düşünüş sermayedar burjuva rekabetinin esasının teşkil eder. Bu tarz düşünüşlerdirki sermayedarlığı daimi anaerşi ve müzmin buhranlar içerisinde çirpindırıp duruyor. Cihan iktisadi buhranının garip hususiyetlerinden biri ride mahsülleri imha yarışlarıdır. Brezilyadaki bu hareketi reyil'ayn müşahade etmiş olan bir gazete muhabiri bu şayan dikkat hadiseyi şöylece nakli ediyor :

"Cihanın istihsal ettiği kahvenin takriben üç çeyreği Brezilyada çıkar fakat bu mahsulün büyük bir kısmı mahrec bulamadığı cihetle imha edilmeğe akibetine uğrar. Bu içtinabı inkansız olan bir akibettir. Aksi takdirde yeni mahsüller zaten muazzam yekünlere bağlı olan istokları arttırmaktan başka bir şeye yaramaz. 12 milyon kilo kahve bu suretle denize dökülerek kısmen şehir haricine atılarak kısmen de kiyo gaz şirketinin kazanları için mahrukat olarak imha edilmiştir. Bir gün geçecek ki bir şilep silmelerle Brezilya kahvesi ile dolu olarak denize açılacak bu şilepler sabilde muayyen bir meşafeye gelince ambarları açarlar ve kıymetli yıldı denizli deriliklerine havale ederler.

Buhran mahsulün ne azlığı nede çokluk buhranıdır. Buhran sadece bir sermayedarlık buhranıdır. Yani buhran doğrudan doğruya sermayedarlık rejiminden doğmuştur. Ve yalnız sermayedar memleketlerinde hüküman olmaktadır. Sermayedarlık inhilal arefesinde bulunuyor. Buhranda işte bu inhilal seyrinin buranıdır. Ve sermayedarlıkla nihayete erecektir.

Kemalizmin buhran hakkında orijinal (kendisine mahsus) ne bir görüşü nede bir siyaseti vardır. Ortada bir orijinallik varsa bu doğrudan doğruya Türkiyenin buhranındaki orijinalliktir. Esasen Türkiyedeki tatbikine çalışılan bütün iktisadi prensipler yerli malı kullanmak ve tasarruf behanesiyle yömniyeleri indirmek ve sair hareketleri hep diğer sermayedar memleketlerinden geç olarak takliden kopya

(mabadi 4 üncü sahifede)

Amele arkadaşlarımızdan aldığımız mektuplar .

28 Yaşında bir bütün amelesiyim. Üç çocuğum var. Günde 10 Saat iş görüyorum. Okuduğum gazetelerden öğrendiğime göre, bu gün dünyanın hiç bir yerinde günde 10 saat iş gördürülmemiş. Bundan başka bir amele işten çıkarılmazdan 15 gün evvel kendisine haber verilir ve 15 gündelik te işten çıkarırken verilmiş.

Halbuki bizim memleketimizde 10 saat çalıştırmızdan mada işten kovuluyoruz. Yövmiyelerimizi keserler, hiç sebep yokken para cezası yaparlar, ciğerlerimizi harap eden nikotinin içinde 10saat çalışmak yetmiyormuş gibi elektirikteki 10saate yarım saat daha ilave ediyorlar. Bu kabar zulümler mukabilinde patronun bana 100 kuruş yövme veriyor. BU KADAR KURUŞU 10 KURUŞUNDA HUKUKET ALIYOR. BANA KALAN 90 KURUŞLA KENDİMİ Mİ, ÇOCUKLARIMI Mİ YOKSA AİLEMİ Mİ GEÇİNDİREYİM?

- CEVAP -

Arkadaşlar, bana kalırsa buna sebep: Halk Fırkasının iş kanununu sudan vesilelerle mümkün olduğu kadar geriye bırakmasıdır. Onlara iş kanununu çıkarttırtmak bizim elimizdedir. Çünkü: "Hak verilmez alınır"...

Tütün amelesinden: R...

Hakikaten yaşayış hayatımız çok feci bir vaziyettedir. Tramvay şirketine giriliğim 3-4 seneyi geçiyor. Hala kendi amele vaziyetimiz bil'akis gittikçe daha ziyade fenalaşmakta ve hükümet yaşamak için meydan vermemektedir.

Ayda 30 lira alıyorum bu 30 liradan elime 20hatta daha azını bile alamıyorum. Sebebi ise:

Hükümet buhran diye dir çok vergiler koydu. Buhran vergisi, kazanç vergisi, muvazene vergisi, yol vergisi altında maşının Bir kısmı kesilmektedir. Ayrıca idare bir çok sebepler bahane ederek ceza kesiyor. Eline geçen para zaruri ihtiyaçlarına kafi gelmiyor. Zaten emek hakkımızı bile, tam vermiyorlar, birde bu vergiler doğrusu bizi tamile eziyorlar.

Bir zamanlar şirketimizin yani tramvay amelesinin bir (teşkilatı) ceniyeti vardı, bunda bizim menfaatimize çalıştığı için hiç olmazsa asgari isteklerinizi hükümetten talep etmeğe çalıştırdından mahy ettiler. Tabiidiki hükümet bu ceniyetten faide yerine zarar görüyordu, yine kendi menfaati iktizasından yok etmiştir. Şimdi hükümet elimizi ayagınızı bağladı. Ve istediği gibi bizi kullanıyor. Vergisinde her şeyinide alıyor. Fakat hiç bir zaman bizim me-

nfeatimize, amelilerin menfaatine bir iş yapmıyor. Yövmiyelerimiz artacağına, iktisadi vaziyetimiz eyileşec eğine bil'akis dah a feci bir vaziyete girmektedir.

Tramvay amelesinden: İ... 2

Bu memlekette kimsesizlere, memleket uğrunda şehit olan babasız çocuklara tahsil etmek tedris ve harsi seviyesini yükseltmek çok müşkil. Benim okumaya, memlekete fen sahasında hizmet etmeye, mel ve erzum tarifsizdi. Maalesef çok defa şahit olduğum gözümün önünde canlanan bazı çirkin hadiseler beni nevm aynı zamanda atalete sevk etti. Mektepte mekteplerin tedris hanehanlarına dahil oldum. Ve bu imtihanları büyük muvaffakiyetle kazandım. İmtihanın ferdası gününne talik edilen listede ismim göze çarpar bir şekilde en başta idi. Fakat ertesi gün isminin yerinde mepeğin isminin yazılış olduğunu gördüğün vakit gözlerime inanamayordum. Beni hayretlere sevkeden bu mes'eleni gayet basit olduğunu anladım. Ağırsemeni kadro harici etmişler. Bana bir lügatliklikten bahsi ile muallim mektebin kabul edilecek eğini beyan ettiler. Fakat buradada yetişmek, yükdelmek imkanı verilmiyor. Muallime bir sual sorsan " ne soruyorsun diye " beni keserek " Fakirlerin aranızda yeri yoktur, " diyerek kulak asmıyor. Fakat zengin bir çocuk olursa kendi vaziyetinden korkarak ona her şeyi öğretmeye çalışıyorlar. Bir zengin çocuğu ne kadar gabi bile olsa sınıf geçiriyorlar.

Hulasa:

Leyli muallim mektebindeki bizim gibiler in vaziyeti çok ağırdır. Tahsilimizi ictmal etsek bile bir yere tayin edileceğimize emin değiliz. Bu seneki me'zunların tayin emri hala gelmemiştir. Bizinde aynı vaziyete maruz kalacağımız tabiidir. Buna siz nedersiniz?...

Leyli muallim mektebinden: N...

-CEVAP-

bu yazı bize gayet açık olarak sınıfı Farklı gösteriyor. Memleket kapitalist memleketidir. Makiniyet ise bu gün için onların elindedir. Sinnetice mevcut bütün aparat ve vasıtalar aynı sınıfın mefairesini aşılana ve isteklerini yerine getirmeye mecburdurlar. Bütün kapitalist memleketlerinde tahsil ve inkişaflarına imkan yoktur. Bu imkan ancak soviyetlerde verilmiştir.

Siz növmüt olmayınız bil'akis irade nizi kuvvetli hissediniz ve seğuk kanlı olunuz. Burada sizin vazifeniz görülen zorluklara katlanarak tahsilinizin devamı müddetince ve ondan sonrada fırka-

4-

Hızın rehberliği altında sizin gibi arkadaşlarınızı çekerek inkilabi nefkûreyi aşılacak ve komünist hüç-feleri meydana getirmek olmalıdır .

Amele mektuplarına cevaplarımız :

Muhtelif fabrikalardan alınakta olduğumuz mektuplar pek çoktur. Bu mektuplar bize amelenin hayat ve vaziyeti hakkında oldukça açık bir fikir vere bildiği gibi amele hareketinin inkışaf seyrindeki sür'atinde bize gösteriyor. Detler umumî ve aynıdır. Memlekette amele köylü ve küçük esnaf izdirap içindedir. İşsizlik gün geçtikçe büyük bir yekâne balığ olmaktadır. Yövmiyeler haddi asgarisine indirilmiştir. Sefalet had di azamiyi bulmuştur. Ve ilah....

Biz bu yazılara ayrı ayrı cevap vermekten sarfı nazar ediyoruz. Val-niz bu can çekistirici izdiraptan kurtulmak için kurtuluş yolu aramak ve bulmak lazımdır. Fakat ne suretle? eğer biz kemalizmin ameleye karşı kullandığı ezici ve soyuc u siyaseti karşısında sesinizi çıkarmayıp sü kut edersek bir gün belki bizinde menfeatlerimiz göz önünde tutulur di ye kendi kendinizi teselli edersek hiç şüp'hesiz aldamaş olur ve kar - şımızdaki ameleyle aldatmaş oluruz.

Buekçilere mevcut tazziyk ve ağır - lığın hafifleyeceğine hiç bir zaman ihtimal verilmemelidir. Bil'akis gün geçtikçe ağırlaştığını görüyoruz. Ve daha ziyade ağırlaştacağını idrak et - meliyiz. Amelenin en mübrem ihtiyaç - larını bile te'min edemeyen kapita - list memleketlerinde amele kitleleri kendi kuvvet ve kudreti ile bu gasp lardan ~~Al~~ talep eder ve alır. Ufak bir misal olarak iş kanununu ~~Al~~ gös - tere biliriz. Bu kanun her ne kadar amelenin fenfeatlerine uygun olmamak la beraber her amele hareketında iş kanunu bir taraftan diğer tarafa gön - derildiğini görüyoruz. Bizler bir azda garp proletaryasından ders al - malıyız.

Şüphesiz olarak ezici bir şahmerdan altından kurtulmak için ancak Tür - köye Komünist fırkasının rehberliği altında fabrikalarda inkilapçı hüç - reler yaratmalıyız. Ve mevcut olan - larını da genişletmeliyiz. Patron ve patronların yanaklarına amele te sanfidini kuvvetleştirip müttehit bir cep'ne teşkil ederek hüçuma geçme - dikçe kurtuluş çaresi olmaz ...

(Birinci sahifeden mabat)

miş şeylerdir. Gümrük ve nakit maniala - rı kontenjan, takas tedbirleri bir zam - an için kendisini kurtarmağa Galışan ekser sermayedar milletler tarafından ihtiyar edilen usüller, zaten fevkalade daralmış olan pazarları umumî buhranı daraltarak bir kat daha attıracak şe - kilde pazarları daraltmaktan başka bir netice vermez...

R....

✕ İŞKENCE

Yoldaş vuruyorlar Yoldaş,
Gelde yarımı sar Yoldaş.
Bağrı ~~Al~~ ka/////////
Yoldaş bağrı al kan oldu.
Hıncı kızıl bir volkan oldu.

Kolu bağlı kızıl gence ✕
Yapıyorlarken işkence.
Kuduzlaşmış bir sürü it,
Kesilmişler baba yigit.

Sopa, Çımbız, Kan, Tırnak , et,
Bu onlarca medeniyet.
Hani vadi patronluğun ,
Demokrasi nerde kanun.

Soygun yüzünden her yuva,
zaten zindan be burjuva.
Değil tıkmak taş zindana,
Adsan bizden bin yuh sana ✕

SON

H....

INKILAPÇI VECİZELER

✕Dinamızdaki fikirleri kendi kendile - rine doğduklarını kabul etmek, mesela bir otomobilin kendi kendine meydana geldi - ğini düşünmek kadar gülünçtür. ✕

Makinsınıfların her zaman kendi iktisad di menfeatlerine uygun olan şeyleri hak, zit olan şeyleri nahak olarak ilan eder - ler.

İdrak edilen hatalar, muvaffakiyete gö - türmek için en kısa yollardır..

Bir tashi:

3-Şa.Ö.İnc i satırın, Leyli muallim mektebi talebesinin cevabının, Memleketlerinde ke limesinden sonra5 Fakir çoc ukların "ke - limesi ilave olunur..